

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- กาญจนา ตั้งภากรณ์. ประสิทธิผลของคณะกรรมการบริษัทที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ผกา มาศ เอื้องอุดม. ผลกระทบของขนาดของคณะกรรมการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ และการถือหุ้นของคณะกรรมการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาการธนาคารและการเงิน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ฝ่ายตลาดทุน บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. Good Governance. เศรษฐกิจปริทัศน์ 4,4 (เมษายน 2541): 23-31.
- ฝ่ายบริษัทจดทะเบียน. ข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน. วารสารตลาดหลักทรัพย์ 2.1(มิถุนายน 2541): 4-6.
- พิชญนันท์ วัชรธาดา. Corporate Governance. สารบริษัทจดทะเบียน 4(ไตรมาสที่ 4 : 2541): 5-8.
- แวววัน ปรานต์ธวัช. การจัดการกำไรและผลตอบแทนของการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน : การศึกษาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาการธนาคารและการเงิน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สังเวียน อินทรวิชัย. บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการและแนวคิดในการกำกับดูแลกิจการ. วารสารนักบัญชี 45 (เมษายน-กรกฎาคม 2542): 9-27.

ภาษาอังกฤษ

- Anchalee Ngamwutikul. Operating performance in seasoned equity firms : Evidence from Thailand. Master of science program in finance, Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University, 2002.
- Beasley, M. S. An Empirical Analysis of the Relation between the Board of Director Composition and Financial Statement Fraud. The Accounting Review 71,4(1996): 443-466.
- Becker, C. L., M. L. Defond, J. Jiambalvo, and K. R. Subramanyam. The Effect of Audit Quality on Earnings Management. Contemporary Accounting Research 15(1998): 1-24.
- Bradbury, M. E. Mak, Y. T. and Tan, S. M. Board Characteristics, Audit Committee Characteristics and Abnormal Accruals. [online]. Available from: <http://papers.ssrn.com>. [2002]
- Ching, K. M. L., M. Firth, O. M. Rui. Earnings management, Corporate Governance and the Market Performance of Seasoned Equity Offerings. Department of Accountancy, The Hong Kong Polytechnic University, 2002.
- Chtourou, S. M. Bedard, J. and Courteau, L. Corporate Governance and Earnings management. [online]. Available from: <http://papers.ssrn.com>. [2001]
- Dechow, P.M., Sloan, R.G. and Sweeney, A.P. Causes and Consequences of Earnings Manipulation: An Analysis of Firms Subject to Enforcement Actions by the SEC. Contemporary Accounting Research 13,1(1996): 1-36.
- Fama, E. and Jensen, M. Separation of Ownership and Control. Journal of Law and Economics 26(1983): 327-349.
- Jensen, M. C. The Modern Industrial Revolution, Exit, and the Failure of Internal Control Systems. Journal of Finance 48(1993): 831-880.
- John, K. and Senbet, L. Corporate Governance and board effectiveness. Journal of Banking and Finance 22(1998): 371-403.
- Jones, Jennifer J. Earnings Management during import relief investigations. Journal of Accounting Research 29(1991): 193-228.
- Klein, A. Audit Committee, Board of Director Characteristics, and Earnings

- Management. Journal of Accounting and Economics 33(2002): 375-400.
- Nilbai, Tawin. Agency Theory and Corporate Governance. [online]. Available from:
<http://www.google.com>. [2004]
- Rangan, S. Earnings Management and the Performance of Seasoned Equity Offerings. Journal of Financial Economics 50(1998): 101-122.
- Tech, S. H., I. Welch, and T. J. Wong. Earnings Management and the Underperformance of Seasoned Equity Offerings. Journal of financial Economics 50(1998): 63-99.
- Weisbach, M. S. Outside Directors and CEO Turnover. Journal of Financial Economics 20(1988): 431-460.
- Xie, B. Davidson, W.M. and DaDalt, P. J. Earnings management and corporate governance: the role of the board and the audit committee. Journal of Corporate Finance 9(2003): 295-316.
- Yermack, D. Higher market valuation of companies with a small board of directors. Journal of Financial Economics 40(1996): 185-211.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การศึกษาเพิ่มเติม

การศึกษาคือ การกำกับดูแลของบริษัทในกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรหรือไม่ โดยการเพิ่มตัวแปรธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งวัดโดยใช้ตัวแปรดัมมี่ 1 ถ้าเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์; 0 ถ้าไม่ใช่ และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบเชิงพหุ (Multiple Regression) และสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$DCA_{it} = \beta_0 + \beta_1 BSO_{it-1} + \beta_2 BINDE_{it-1} + \beta_3 BLOCK_{it-1} + \beta_4 CEODUAL_{it-1} + \beta_5 BSIZE_{it-1} + \beta_6 FAM_{it-1} + \beta_7 AUD_{it-1} + \beta_8 AUDINDE_{it-1} + \beta_9 EEP_{it-1} + \beta_{10} LEV_{it-1} + \beta_{11} LSIZE_{it-1} + \beta_{12} ISSUE_{it-1} + \beta_{13} SEO_{it-1} + \beta_{14} PROPERTY_{it-1} + \varepsilon$$

BSO	=	สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัท
BINDE	=	สัดส่วนของกรรมการอิสระ
BLOCK	=	สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ถือหุ้นมากกว่า 5%
CEODUAL	=	ประธานกรรมการและประธานบริหารเป็นคนเดียวกัน
BSIZE	=	ขนาดของคณะกรรมการ
FAM	=	กรรมการที่เป็นเครือญาติ
AUD	=	สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่
AUDINDE	=	ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ
EEP	=	กำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษ
LEV	=	ระดับโครงสร้างทุน
LSIZE	=	ขนาดของบริษัท
ISSUE	=	ความถี่ในการออกหุ้นเพิ่มทุน
SEO	=	การจัดสรรหุ้น
PROPERTY	=	ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความถดถอย

	Sig.
CONSTANT	0.008 (0.985)
BSO ¹	0.106 (0.225)
BINDE ²	0.237 (0.233)
BLOCK ³	0.327 (0.167)
CEODUAL ⁴	0.006 (0.899)
BSIZE ⁵	0.016* (0.016)
FAM ⁶	-0.040 (0.358)
AUD ⁷	-0.004 (0.931)
AUDINDE ⁸	-0.044 (0.694)
EEP ⁹	0.142** (0.002)
LEV ¹⁰	-0.000 (0.995)
LSIZE ¹¹	-0.065 (0.103)
ISSUE ¹²	-0.020 (0.639)
SEO ¹³	0.039 (0.390)
PROPERTY ¹⁴	0.044 (0.410)
R ²	0.174
Adjusted R ²	0.073
F-statistic	0.050

	มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%
	มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99%
¹ BSO	คือ สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัท
² BINDE	คือ สัดส่วนของกรรมการอิสระ
³ BLOCK	คือ สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ถือหุ้นมากกว่า 5%
⁴ CEODUAL	คือ ประธานกรรมการและประธานบริหารเป็นคนเดียวกัน
⁵ BFSIZE	คือ ขนาดของคณะกรรมการ
⁶ FAM	คือ กรรมการที่เป็นเครือญาติ
⁷ AUD	คือ สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่
⁸ AUDINDE	คือ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ
⁹ EOP	คือ กำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษ
¹⁰ LEV	คือ ระดับโครงสร้างทุน
¹¹ LSIZE	คือ ขนาดของบริษัท
¹² ISSUE	คือ ความถี่ในการออกหุ้นเพิ่มทุน
¹³ SEO	คือ การจัดสรรหุ้น
¹⁴ PROPERTY	คือ ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

จากตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ความถดถอยแบบเชิงพหุ พบว่า ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการกำไรที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการกำไรที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.174

ผลการศึกษาที่ได้พบว่า กลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างจะเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือไม่ก็ไม่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัท ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลของวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา เป็นผลให้บริษัทในกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ต่างปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ โดยการเสนอทางเลือกในการสร้างที่อยู่อาศัยให้เสร็จก่อนขาย ทำให้บริษัทมีการรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ตามที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าในอดีต ซึ่งส่งผลให้แต่ละบริษัทมีการรับรู้รายได้ที่ไม่แตกต่างกัน จึงอาจเป็นผลให้ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร

ภาคผนวก ข

นโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Policy Statement on Code of Best Practices of Directors of Listed Companies)

1. องค์ประกอบคณะกรรมการ (Board Composition)

1.1 คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วย

1.1.1 กรรมการที่เป็นผู้บริหาร (Executive Director) หมายถึง กรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานประจำหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

1.1.2 กรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร (Non-Executive Director) แบ่งออกเป็น

- กรรมการที่เป็นอิสระ (Independent Director) หมายถึง กรรมการจากภายนอกที่ไม่ได้มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือพนักงานประจำของบริษัท ไม่ได้เป็นกรรมการบริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท และเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถทำหน้าที่คุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน และสามารถช่วยดูแลไม่ให้เกิดรายการขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

- กรรมการจากภายนอกอื่น (Outside Director) หมายถึง กรรมการจากภายนอกที่ไม่ได้มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือพนักงานประจำของบริษัท ไม่เป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ แต่อาจเป็นตัวแทนจากผู้ที่มีผลประโยชน์หรือมีส่วนได้เสียกับบริษัท เช่น ลูกค้า ซัพพลายเออร์ หรือ เจ้าหนี้ เป็นต้น

1.2 คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนควรประกอบด้วย กรรมการที่เป็นอิสระ (Independent Director) และกรรมการจากภายนอกอื่น (Outside Director) ในจำนวนที่เพียงพอที่จะสามารถสร้างกลไกเพื่อถ่วงดุลอำนาจภายในคณะกรรมการบริษัท ไม่ให้บุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดมีอำนาจเหนือการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท และทำให้กรรมการทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

1.3 ประธานกรรมการ (Chairman) ควรเลือกมาจากกรรมการที่เป็นอิสระ และไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกับกรรมการผู้จัดการ เพื่อให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลและการบริหารงานประจำ

2. บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Roles and Responsibilities of Directors)

2.1 กรรมการต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ และมีความสนใจในกิจการของบริษัทที่ตนเองเป็นกรรมการ มีความตั้งใจและมีจริยธรรม (Honesty and Integrity) ในการดำเนินธุรกิจ

2.2 กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นโดยสม่ำเสมอ (Accountability to Shareholders)

2.3 คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัท (Direct) และกำกับควบคุมดูแล (Monitoring and Supervision) ให้ฝ่ายจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสุดให้แก่กิจการและความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น (Maximize Economic Value and Shareholders' Wealth)

2.4 กรรมการควรติดตามการดำเนินกิจการของบริษัทตลอดเวลาและควรได้รับรู้ถึงการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดในสัญญาที่เกี่ยวข้องของบริษัท และควรกำชับให้ฝ่ายจัดการบอกกล่าวเรื่องราวที่สำคัญของบริษัท เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 คณะกรรมการควรดำเนินการให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่มีประสิทธิภาพ

2.6 กรรมการที่เป็นอิสระและกรรมการจากภายนอกอื่นควรพร้อมที่จะใช้ดุลยพินิจของตนอย่างเป็นอิสระในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ การบริหารงาน การใช้ทรัพยากร การแต่งตั้งกรรมการและการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานกิจการ ตลอดจนพร้อมที่จะคัดค้านการกระทำของกรรมการอื่นๆ หรือฝ่ายจัดการในกรณีที่มีความขัดแย้งในเรื่องที่มีผลกระทบต่อความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นทุกราย

2.7 ในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการอาจแสวงหาความเห็นทางวิชาชีพจากที่ปรึกษาภายนอกเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท

2.8 คณะกรรมการควรจัดให้มีเลขานุการบริษัท (Company Secretary) เพื่อช่วยดูแลกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการ และช่วยให้คณะกรรมการและบริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ

2.9 คณะกรรมการควรจัดให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางธุรกิจ (Code of Corporate Conduct) จริยธรรมทางธุรกิจ จริยธรรมของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน (Code of Ethics) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติภายในองค์กร

3. การแต่งตั้งกรรมการและกรรมการเฉพาะเรื่อง (Appointment of the Board)

3.1 บริษัทควรมีการกำหนดกระบวนการในการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการที่ชัดเจนและโปร่งใส

3.2 การแต่งตั้งกรรมการควรมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน การแต่งตั้งต่ออีกวาระเมื่อต้องพ้นจากตำแหน่งไม่ควรเป็นไปโดยอัตโนมัติ

3.3 คณะกรรมการควรพิจารณาแต่งตั้งกรรมการเฉพาะเรื่อง เพื่อช่วยดูแลรายงานทางการเงิน ระบบการควบคุมภายใน และระบบการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) คณะกรรมการสรรหา (Nominating Committee) คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (Remuneration Committee) เป็นต้น

4. การดำรงตำแหน่งกรรมการ

4.1 กรรมการควรใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาถึงจำนวนบริษัทที่เหมาะสมในการที่ตนจะรับตำแหน่งเป็นกรรมการในขณะใดขณะหนึ่ง และควรมีความแน่ใจว่าตนมีเวลาอย่างเพียงพอในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามการดำเนินงานของบริษัท

4.2 กรรมการผู้จัดการของบริษัทจดทะเบียนควรดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการของบริษัทจดทะเบียนเพียงแห่งเดียว เพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการดูแลการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนนั้นๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.3 กรรมการไม่ควรรับเป็นกรรมการบริษัทที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทจดทะเบียนที่ตนดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอยู่

5. คำตอบแทนกรรมการ

5.1 บริษัทควรกำหนดนโยบายคำตอบแทนกรรมการและกรรมการบริหารไว้อย่างชัดเจนและโปร่งใส และคำตอบแทนกรรมการต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

5.2 กรรมการหรือกรรมการเฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ควรได้รับคำตอบแทนที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเพิ่มขึ้นนั้น

5.3 บริษัทควรเปิดเผยจำนวนเงินเบี้ยประชุมและคำตอบแทนต่างๆ ที่บริษัทจ่ายให้แก่กรรมการในรายงานประจำปีของบริษัท

6. การประชุมคณะกรรมการผู้ถือหุ้น

6.1 บริษัทควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ และควรเป็นการจัดประชุมที่มีผู้เข้าประชุมครบองค์ประชุม เมื่อมีการพิจารณาลงมติในเรื่องหรือรายการที่มีนัยสำคัญ รายการที่มีนัยสำคัญควรรวมถึง รายการได้มาหรือจำหน่ายทรัพย์สินของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทย่อยที่มีผลกระทบสำคัญต่อบริษัทจดทะเบียน รายการซื้อหรือขายสินทรัพย์ที่

สำคัญ การขยายโครงการลงทุน การกำหนดระดับอำนาจดำเนินการ และการกำหนดนโยบายการบริหารการเงินและการบริหารความเสี่ยงของกิจการ เป็นต้น

6.2 บริษัทควรจัดส่งหนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัท วาระการประชุม และเอกสารที่ใช้ประกอบการประชุมให้กรรมการโดยครบถ้วนเป็นการล่วงหน้าด้วยระยะเวลาพอสมควรและเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาเข้าร่วมประชุมได้ทุกครั้งและมีระยะเวลาในการพิจารณาข้อมูลสำหรับใช้ในการตัดสินใจ ทั้งนี้เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของบริษัท

6.3 กรรมการทุกคนสิทธิที่จะตรวจสอบเอกสารประกอบการประชุมและเอกสารสำคัญอื่นๆ และหากกรรมการมีข้อสงสัย กรรมการอื่นๆ และฝ่ายจัดการของบริษัทต้องดำเนินการเพื่อตอบข้อสงสัยดังกล่าวตามที่กรรมการนั้นร้องขอ

6.4 บริษัทควรถือปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติสำหรับการจัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้การประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนเป็นไปด้วยความโปร่งใส ซื่อธรรม และเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นทุกฝ่าย

6.5 รายงานการประชุมของคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นต้องจัดทำให้ครบถ้วน สมบูรณ์ภายในกำหนดเวลาของกฎหมาย โดยเลขานุการบริษัท (Company Secretary) และกรรมการมีสิทธิที่จะตรวจสอบรายงานการประชุมดังกล่าวได้ในเวลาทำการ เมื่อได้บอกกล่าวล่วงหน้าด้วยเวลาอันสมควร

7. การรายงานข้อมูล (Reporting)

7.1 คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการรายงานข้อมูลทางการเงิน (Financial Report) และข้อมูลทั่วไป (Non-Financial Report) ต่อผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส มีคำอธิบายอย่างมีเหตุผล พร้อมตัวเลขสนับสนุน ทั้งในด้านผลการดำเนินงาน นโยบายและแนวโน้มในอนาคต ผลสำเร็จและอุปสรรคของกิจการ

7.2 ข้อมูลทางการเงิน (Financial Report)

7.2.1 คณะกรรมการควรมีความเข้าใจอย่างดีและไม่เข้าแทรกแซงวัตถุประสงค์และมาตรฐานการปฏิบัติงานทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีของบริษัท

7.2.2 ในกรณีผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนถอนตัวหรือถูกถอดถอน บริษัทควรแจ้งเหตุผลแห่งการถอนตัวหรือถอดถอนนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

7.2.3 คณะกรรมการควรจัดทำรายงานแสดงความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อการจัดทำและการเปิดเผยรายงานทางการเงินของกิจการ (Statement of Directors Responsibilities) เสนอไว้ในรายงานประจำปีควบคุมการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี รายงานควรครอบคลุมเรื่องดังนี้

- ข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดให้คณะกรรมการของบริษัทต้องจัดให้มีการจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นจริงและสมเหตุสมผล (True and Fair Presentation)

- ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทในการจัดการให้มีข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และเพื่อให้ทราบจุดอ่อนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือมีการดำเนินการที่ผิดปกติ

- ให้คำยืนยันว่าบริษัทใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอตลอดจนได้มีการพิจารณาถึงความสมเหตุสมผลและอย่างรอบคอบในการจัดทำงบการเงินของบริษัท

7.3 คณะกรรมการควรเปิดเผยการปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Code of Best Practice) พร้อมทั้งระบุเหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ในรายงานประจำปีของบริษัท

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

1. จำนวนกรรมการ

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน แต่มีได้กำหนดจำนวนสูงสุดของกรรมการไว้ ดังนั้นจำนวนกรรมการของบริษัทจึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งจะต้องมีกรรมการอย่างน้อย 2 คนเป็นกรรมการอิสระ หากปรากฏว่าในขณะที่ใดขณะหนึ่งบริษัทมีกรรมการอิสระน้อยกว่า 2 คน บริษัทต้องแต่งตั้งกรรมการอิสระเพิ่มให้ครบ 2 คนเป็นอย่างน้อยเป็นเวลากภายใน 3 เดือน

2. คุณสมบัติกรรมการ

กฎหมายบริษัทมหาชนกำหนดว่ากรรมการทั้งหมดต้องเป็นบุคคลธรรมดา และต้องบรรลุนิติภาวะ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ อีกทั้งไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริตและไม่เคยถูกสั่งโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการหรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐฐานทุจริตต่อหน้าที่

นอกจากกฎหมายบริษัทมหาชนแล้ว กรรมการของบริษัทจดทะเบียนในกิจการบางประเภทอาจต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายอื่นกำหนด เช่น กรรมการของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นธนาคาร สถาบันการเงิน เป็นต้น ซึ่งต้องพิจารณารายละเอียดในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการของแต่ละประเภท นอกจากนี้กรรมการอิสระมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 เป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทหรือกลุ่มของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

2.2 ไม่เป็นลูกจ้างหรือพนักงานหรือที่ปรึกษา ซึ่งได้รับเงินเดือนประจำหรือประโยชน์อื่นใดจากบริษัท หรือบริษัทในเครือ หรือบริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง

2.3 ถือหุ้นในนามของตนเองหรือในนามของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนไม่เกินร้อยละ 0.5 ของทุนชำระแล้วของบริษัทจดทะเบียน หรือบริษัทในเครือ หรือบริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง

2.4 สามารถดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกรายให้เท่าเทียมกัน

2.5 สามารถดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทจดทะเบียนกับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกับบริษัทอื่นซึ่งมีผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่กลุ่มเดียวกัน

2.6 สามารถเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการของบริษัทเพื่อตัดสินใจในกิจกรรมที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียน

3. ถิ่นที่อยู่ของกรรมการ

กรรมการไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรทั้งหมด อย่างไรก็ตาม กรรมการไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องเป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

การแต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการบริษัท

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัท

ในการเลือกตั้งกรรมการกำหนดให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้เลือกตั้งโดยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง

1.2 ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตามข้อ 1.1 เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้

1.3 บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่พึงมีหรือพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น จะให้ผู้ที่เป็ประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

2. การถอดถอนคณะกรรมการบริษัท

2.1 ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้คณะกรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่ง นานที่สุดออกจากตำแหน่งเป็นจำนวน 1 ใน 3 ถ้าจำนวนกรรมการไม่สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้ก็ให้ออกในจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 และกรรมการที่ออกจากตำแหน่งแล้ว ที่ประชุม อาจจะเลือกให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

2.2 นอกจากการพ้นตามวาระแล้ว กรรมการสามารถพ้นตำแหน่งเมื่อ

- ตาย

- ลาออก

โดยให้กรรมการคนนั้นยื่นหนังสือลาออกต่อบริษัท และการลาออกให้มีผลทันที นับแต่วันที่หนังสือลาออกไปถึงบริษัท

- ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับบริษัท

- ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ออกตามข้อบังคับ

นั่นคือที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจมีมติให้กรรมการคนใดคนหนึ่งออกจากตำแหน่งก่อน ถึงคราวออกตามวาระได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นประชุม และมีสิทธิ

- ศาลมีคำสั่งให้ออก

2.3 ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตาม วาระให้คณะกรรมการเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเข้าเป็นกรรมการแทนใน การประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยที่ บุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทน จะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของ กรรมการที่ตนแทน และมติของคณะกรรมการในการเลือกตั้งดังกล่าวต้องประกอบด้วยคะแนน เสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่เหลืออยู่

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุดารัตน์ ตราหยก เกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 ณ จังหวัดภูเก็ต ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตจากคณะวิทยาการจัดการ ภาควิชาบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบัญชี ในปีการศึกษา 2543 จากนั้น ในปีการศึกษา 2545 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโท สาขาการบัญชี ที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย